

כל החדשות

זורמות עד אליכם

שותפות ושותפים יקרים, מצורף דו"ח סיכום חצי שנתי ליוני 2025

בנימה אישית, בצל מלחמה ארוכה, מצאנו את עצמו בתוך המערכה הביטחונית "עם כלביא", שהביאה איתה אתגרים חדשים לעורף. אני רוצה לחזק ולהודות לראשי הרשויות, שעבדו סביב השעון למען התושבים וביטחונם, ולכל השותפים שהמשיכו לשמור על רצף תפקודי ולקיים פעילות היברידית.

החודש ערכנו **תהליך בקרה מול ביצוע** לחציון הראשון של השנה, המשכנו לקדם תוכניות והחודש היינו בעיצומו של תהליך **הכנת קולות קוראים**, לקראת הגשת בקשות לקרן שטחים פתוחים.

בתחילת החודש חנכנו שני פרויקטים חדשים – עין שוקק בפארק המעינות ושביל חדש על נחל החרוד בגלבע, והזמנו את התושבים והמבקרים לבוא לאזור, כחלק מחיזוק הטיילות במרחב.

עם תחילת המלחמה, הצטיידנו בציוד מיגון אישי לעובדי השטח, ונערכנו לחזרה לעבודה בפרויקטים, בהתאם להנחיות פיקוד העורף. בתוך כך, במהלך החודש סייענו יחד עם הרשויות לכוחות כיבוי האש והביטחון,

בכיבוי שרפות שפרצו בשטחים הפתוחים במרחב.

את התקופה המאתגרת חתמנו **ביום הוקרה וגיבוש** המסורתי השנתי, לכל צוותי המקצוע והביצוע של הרשות.

ניהול רצף האירועים, בתוך אי ודאות, הוכיח שוב ושוב כי ביחד אנחנו כוח חזק.

בתקווה לימים טובים ושקטים ולשובם הביתה של כולם בשלום.

לרשותכם
איל קנץ, מנכ"ל הרשות

כדאי לדעת: תוכניות משמעותיות הוגשו לקרן שטחים פתוחים, במסגרת קולות קוראים

שיקום מורד נחל יששכר מכביש 90 ועד השפך לירדן

התוכנית נועדה להשיב לנחל תפקודים אקולוגיים, נופיים וציבוריים, תוך הסרת מפגעים, שיקום האפיק תוך טיפול בריכוז גבוה של המין הפולש פרקינסוניה שיכנית והשבת צמחייה טבעית; הנגשת המקטע העליון לטיול בטוח ומבוקר התוכנית מתבססת על חלוקה לאזורים תפקודיים לאורך הנחל; אזור מוגש סמוך למושב, אזור ביניים בממשק עם שטח חקלאי, ומקטע שמור לקראת השפך לירדן, על מנת לאזן בין שימור, נגישות ושימושי שטח

פינוי פסולת בדבוריה ושיקום מרחבי

הפרויקט בדבוריה מבקש לשקם שטח פתוח מדרום ליישוב, המשמש כיום אתר פסולת פיראטי, באמצעות פינוי יסודי של מצבורי הפסולת וטיפול במינים פולשים. במקביל סימון של שביל טיול מעגלי הכוללת פינוי ישיבה ותצפיות, המחבר את דבוריה לשביל ישראל. העבודות ילוו בפעולות הסברה, חסימות למניעת השלכה חוזרת וניטור אקולוגי, כך שהמרחב יהפוך למוקד פנאי ונופש קהילתי ויספק שיקום נופי-אקולוגי ארוך טווח.

בימים אלו מבוצעות עבודות ראשונות לפינוי פסולת, בשיתוף אשכול גליל עמקים.

נוף הגליל, עין מאהל ואכסאל – תכנון מרחבי

התוכנית מקדמת מסגרת תכנונית אזורית למרחב הפתוח ההררי שבין נוף הגליל, עין מאהל ואכסאל, המשמש חוליה מרכזית במסדרון אקולוגי המחבר את בקעת הירדן למישור החוף. התוכנית ממפה אזורים לשימור, שיקום ושיפור נגישות, מטפלת במוקדי פסולת, מינים פולשים ונגר עילי, מסדירה שבילים וכניסות מהיישובים, ומבססת מנגנון לניהול משותף, כדי לשמור על ערכי טבע ונוף וליצור שטח בטוח ונגיש לקהילה.

כל החדשות

זורמות עד אליכם

הגשות לקרן שטחים פתוחים (קש"פ) – רשות מקרקעי ישראל

הוגשו 22 פרויקטים, ישנם 4 פרויקטים בתכנון, 16 פרויקטים בביצוע ושני פרויקטים במסלול הנגשה. תוכניות נוספת אשר עתידות לצאת לביצוע בחצי השנה הבאה: הגנה על כפר כמא, שיקום מעלה נחל תבור, הצפת בריכות בעמק המעינות ואיגומים בנחל ברק

מפעלי ניקוז נרחבים

קיימים מספר פרויקטים מרכזיים אשר נמצאים בשלבים שונים של תכנון סטטוטורי: נחלי מעלה חרוד, נחל סולם, נחל חמדיה, נחלי כביש 71 ונחלי מרחב אקווי. תוכניות מגדירות את גבולות ואפשרויות השימור והפיתוח של הנחלים בתחומי הרשות ומשפיעות באופן ישיר על פיתוח, שימור ותחזוקת השטחים הפתוחים לשנים קדימה.

שדרוג מכשול הגבול המזרחי: רשות הניקוז לוקחת חלק בתכנון ושדרוג מכשול הגבול המזרחי,

כולל תכנון תוואי, טיפול הגנני ומניעת, תכנון מחוץ לתוואי המכשול ותכנון וביצוע תחזוקה, שת"פ מנהלת קו התפר

פרויקטים וביצוע בשטח בחציון החולף

- ✓ 16 פרויקטים של חיבור עיר לנחל ושטחים פתוחים, הכוללים דרכי בטון מונגשות, פרגולות ופינות ישיבה
- ✓ 10 פרויקטים לשימור קרקע - נת"קים והסדרת ניקוז בשטחים חקלאיים.
- ✓ 12 משימות תחזוקה רוחביות, כיסוח ותיקון נזקי שיטפונות לכלל הנחלים הראשיים באגן
- ✓ עשרות פיקוחים על תשתיות, סיוע בכיבוי אש באירועי שריפות; הצטיידות בציוד מיגון לעובדים חיוניים בשעת חירום, על פי הנחיות פיקוד העורף

קהילה אקטיבית: שנת פעילות בקהילה חינוך

אגף שותפויות קהילה וחינוך נכנס השנה לתהליך לבחינת האימפקט הרצוי בשטח מהפעילות החינוכית והקהילתית, לאור מטרות רשות הניקוז לניהול מיטבי של מרחבי הנחלים. התהליך כלל תוכנית עבודה עם מדדי תוצאה איכותיים לצד מדדי תפוקה וטיוב תהליכים לאור תיאורית השינוי שהוגדרה:

תוצר רצוי: מרחב נחל בריא ושמור לאורך זמן

מטרת הפעילות: קהילה אקטיבית ושותפה במרחב הנחל בעלת ידע ויוזמה, המחוברת למשאב המים

אמצעים: בכל תחום הוגדרה רמת השתתפות הרצויה בפעילות ליצירת השינוי

תוכניות חינוכיות – טיפוח ידע והובלה במערכת החינוך מבוססת נחל

1. בניית קהילות נחל השותפות פעילות בשימורו, ותיחזוקן
2. קורסים והכשרות בחברה הערבית לצימצום פערי ידע
3. העמקת שותפויות עם רשויות וארגונים במרחב

אופן המדידה: בכל תחום הוגדרו מדדים המבטאים את עוצמת המעורבות הרצויה התוכנית מהווה מחוון לאורך השנה לבחינת מדד האנרגיה המושקע בתחומים השונים ולדיוק העשייה תוך למידה מתמדת.

ביצוע חצי שנתי

1. התוכניות החינוכיות לשנת תשפ"ה הסתיימו, חלקן נגדעו עקב מבצע "עם כלביא" וחלקן הסתיימו כמתוכנן בימי שיא בהם הודרכו הורים או תלמידים צעירים.
 2. התמקדנו ביצירת מענה הוליסטי לבתי ספר בדגש על סמוכי נחל על ידי השתלמויות למנהלים, מורים ומדריכים ללמידת חוץ, וכן יצירת אמצעי הדרכה חוויתיים מותאמים בעזרת משוברים דיגיטליים ופרונטליים נסיק איך להגביר משמעות בתוכניות ולייצר אחריות מתמשכת על מרחבי הנחלים.
- בחינוך הפורמלי תוכננו 452 מפגשים בתוכניות החינוכיות השונות, בוצעו 310 מפגשים ב 49 תוכניות.**
- בחינוך החברתי קהילתי תוכננו 63 מפגשים בתוכניות, בוצעו 35 מפגשים ב 11 תוכניות.**

הפער נובע מחוסר פניות של הצוותים החינוכיים עקב המלחמה המתמשכת בעיקר.

- למחצית השנייה של 2025 נקדם תוכניות הוליסטיות לבתי ספר צמודי נחל ליצירת מרחבי למידת חוץ ואחריות בית ספרית כולל מעורבות בתכנון המרחבים, השתלמויות והתאמת עזרי הוראה.
3. **חברה ערבית** – התקיים קורס גננות גמול השתלמות עם מערכים שהגננות יצרו וישמשו אותן לצאת עם ילדי הגנים לטבע ולנחל. קורסים נוספים ותוכניות בחברה הערבית ממשיכים וטרם הסתיימו.
4. **קהילת שומרי נחל תבור פעילה לאורך השנה:** קיימנו שנת דיגומי איכות מים בנחל תבור, כעת בהמתנה לסיכומים, הפעילים מעלים תצפיות בעלי חיים ל I-Naturalist ומרחיבים ידע בתחומי שפיריות ופרפרים וכן החלו בשיקום הצומח בעיינות קישיון בהובלת יפעת גרנט אקולוגית הפרויקט. מתוך 139 פעילים בקבוצות, כ 30 מגיעים לפעילויות באופן תדיר ו- 8 פעילי על המקדמים ולוקחים אחריות במרחב.
5. **מעורבות קהילתית בתכנון ליצירת אחריות משותפת:** שיתוף ציבור בתוכניות נחל תבור ככלי לחיזוק החיבור. בוצע סקר דיגיטלי לתושבי ישובי התבור עליו ענו כ 170 איש.ה שגם הוזמנו לקחת חלק במפגשי תכנון ולהיות מעורבים. מתוכם 30 איש ואשה השתתפו במפגש הראשון לשיתוף ציבור בתכנון נחל תבור תיכון ומחצבת דבוריה. כמה ילדים ותושבים השתתפו בפעילויות ובתוכניות שלנו השנה? סך של 3248 השתתפו בתוכניות השונות (4-12 מפגשים) ועוד 1955 ילדים ובוגרים במפגש חד פעמי (יום שיא/ טיול) למחצית השניה של 2025 – יקודמו תוכניות הקהילה במרחב תבור ונשאף לקדם יצירת קהילת פעילים במרחב מעיינות- שאן. הסנונית הראשונה יצאה כקול קורא למתנדבים בפארק המעיינות.
6. **שותפויות – פועלים ליצירת שגרות עבודה במנהלות שטחים פתוחים** – השבעה ומעיינות- שאן. על מנת לבסס ניהול ותחזוקה אנו עוסקים בחשיבה ומיפוי מנגנוני ניהול בדגש על עוגנים כלכליים, כחלק מהעמקת האחריות המשותפת עם הארגונים.

